

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Ordo Et Caerimoniae Synodi, Celebratae in absentiae Illustrissimae &
Reverendissimae Suae Celsitudinis, X Martii, MDCLIV, dum in Comitiiis
Imperii adhuc Ratisbonae moraretur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

ORDO ET CERIMONIAE
SYNODI,

Celebratae in absentia

Illustrissimae & Reverendissimae Suae Celsitudinis,

x Martii, M D C L I V, dum in Comitii Imperii adhuc
Ratisbonae moraretur.

Die & in ipsa die Synodi ceremonialia omnia peracta more praescripto, & in anterioribus Illustrissimae Suae Celsitudinis habitis Synodis observari solito, cantante sacrum Domino Abbate Iburgensi, in quo plerique de Clero communicarunt.

Post processionem ad locum consuetum omnibus confidentibus, peractisque caerimoniis ex Pontificali, praelecta fuit Commissio Suae Celsitudinis, sequentis tenoris.

FRANCISCVS GVILIELMVS, Dei & Apostolicae Sedis gratia Episcopus Osnabrugensis, &c. Venerabilibus, Nobilibus atque Honorabili & Doctissimo, devotis, sincere Nobis in Christo dilectis & fideli Joanni Wernero à Leeradt, Wilhelmo à Winkelhausen, & Joanni Bischofinck, Cathedralis Nostrae Ecclesiae Osnabrugensis respectivè Praeposito, Decano, & Officiali Curiae Nostrae Episcopalis ibidem, Salutem in Domino.

Venerabiles, Nobiles, Honorabilis & Doctissime, devoti, sincere Nobis in Christo dilecti & fidelis: Cum instanti Synodo Vernali, quae in Civitate Nostra Osnabrugensi, Feria tertia post Dominicam Oculi (quae incidit in diem decimam Martii) ex laudabili Majorum & Praedecessorum Nostrorum Decretis celebrabitur; publicis adhuc dum Imperii, & praesentium Comitiorum negotiis praepediti, pro hac vice denuò necdum personaliter interesse, ac eidem praesidere possimus: Nè tamen in hoc tam salubri conservandae Ecclesiasticae disciplinae, ac extirpandorum vitiorum remedio, per hanc Nostram necessariam absentiam quicquam negligatur aut omittatur: Nos Vobis, de quorum prudentia & zelo singularem, & ante hac in similibus & aliis probatam gerimus fiduciam, praesentium tenore conjunctim & divisim in Domino committimus, ut dictae Synodo praesideatis, & quicquid in eadem agere possimus, nomine Nostrò peragatis, & postmodum Synodi acta, praesentium ac absentium nomina ad Nos in scripto debitè referatis. Hæc est seria no-

stra voluntas, manu & sigillo Nostris roborata: Valete in Domino. Datum ex Residentia Nostra Episcopali Ratisbonae, die x xii Februarii, anno M D C L I V, Episcopatum Nostrorum Osnabrugensis vigesimo nono, Ratisbonensis quinto, Mindensis & Verdenensis vigesimo quinto.

Relectis hæc in loco Synodali Illustrissimi literis, praesidebam nomine Suae Celsitudinis Dominus Praepositus Joannes Wernerus à Leeradt, & Joannes Bischofinck Officialis, excusante se D. Decano ob adversam valetudinem; Notata deinde nomina absentium, & habita concilio Synodali elegans & accommodata Clero, per Patrem Nicolaum Schaten S. I. Curatum in Barbergen, & Decanum ibidem; quæ finitæ, cum pro hoc anno nulla decreta transmissa fuerint, repetiit D. Officialis salutare Patris Schaten admonitiones loco Decretorum, & quia non in multitudine, sed observantia legum, disciplinae Ecclesiasticae vigor consistit, ante hac publicata decreta tam Synodalia quam visitationum repetiit & inculcavit: Praeterea ex Synodo Majori rationem suffragiorum, & sacrificii tempore maritino sepulturae haberi monuit, utque in omnibus uniformitas observetur; mandavit etiam ex speciali commissione Illustrissimi nomina communicantium in Paschate, & converforum ad festum Corporis Christi pro ultimo termino accurate transmitti, & rationem vicinarum Parochiarum haereticarum, non secus ac suarum haberi; nec non Confessarios extraordinarios Sanctimonialibus ter in anno, ab iis, quorum interest, offerendos: in quo etiam Ecclesiasticum consistorium suam operam pollicetur.

Cum Pastores Sui Viti in Glan, & Bissendorff juramentum Pastorale nondum emisissent, tenebantur id quidem praestare, sed quia partim absentes, partim formalem collationem nondum habent, suspensum est hoc negotium, uti etiam professio fidei Sacellani in Wellinckholtshausen, Joannis Postii, ob absentiam.

Commendata quoque inter caetera, quae decreto quinto generali praescribuntur, inter defunctos anima quondam Pastoris in Löningen, qui cilicio indutus repertus, diem suum pie, ut vixit, obiit,

egregio scilicet exemplo, ut nullus quantumvis sibi bene conscius, ex hac vita sine poenitentia transeat.

Mandatum denique singulis Pastoribus & Decanis, ne quis civitate egrediatur nisi salutato consistorio Ecclesiastico; indiſtaque futura fuit Synodus, & continuo certo tractu subsequentes, propter

errores Calendariorum, feria tertia post festum S^{ti}. Remigii, Autumnalis, & feria tertia post Dominicam Oculi, Vernalis, nisi singulariter aliud ordinetur.

Postremo cum solita gratiarum actione, caritativis & benedictione consuetis Synodus dimissa fuit.

S E Q V V N T V R

L I T E R Æ P A S T O R A L E S

Reverendissimi & Illustrissimi D. Episcopi ad

C L E R V M O S N A B R V G E N S E M,

Quæ licet, detentæ forsan alicubi in via, post celebratam Synodum prius advenerint; inferi tamen easdem hic visum fuit, cum ex Mandato suæ Celſitudinis, singulis Decanis, & ab hisce singulis per suum districtum Parochis ex post facto transmissæ fuerint, & sunt tenoris sequentis.

FRANCISCVS GVILIELMVS, Dei & Apostolicæ sedis gratia Episcopus Osnabrugensis, &c. Alligatus in Domino, omnibus vobis de Clero Nostro in Christo Iesu ad Synodum vocatis timorem Domini castum & filialem.

Fratres charissimi. Sollicitudo Nostra constans in dilectam Ecclesiam Osnabrugensem urget, charitas in vos paterna invitat, munus Episcopale exigit, & ipse, quem sacrum jam celebratis hoc quadragesimali tempore, conventus requirit, o Sacerdotes Dei, Cooperatorum nostri, filiique charissimi, ut memoriam Vestri, quant sine intermissione habeo in orationibus meis die ac nocte, etiam in hac mea absentia; præter opinionem ac voluntatem longiori, per hæc Pastorales literas ad vos ostendam, & memoriam mei apud quosdam ex vobis resuscitem; justum enim arbitror, quam diu sum in hoc tabernaculo, continuo vos suscitare in commotione, ut tandem horum memoriam faciatis.

Scitis Fratres charissimi, quæ præfens, quæ absens Vos ipse ac per meos, viginti novem nunc annis docuerim, Vos commonefecerim officii Vestri, tam in Vos ipsos quam in Vobis commissos, ut scilicet ambularetis digni vocatione Vestra, qua vocati estis. Scitis itaque quæ præcepta dederim Vobis per Dominum Iesum: Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio Vestra, ut abstineatis Vos à fornicatione, ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione & honore, non in passione desiderii, sicut & gentes quæ ignorant Deum:

Memoria retinetis qualiter semper optarim in vobis ignem illum divini zeli accendi: Sed unde! Vnde o sacerdotes Dei ac filii, tam pauci inter Vos ardent? Licet Vos tam diu ad ignem applicare conatus sim; quid debui facere vineæ meæ & non feci? Vnde ergo inter Vos tot labuscæ in hac vinea? Vnde continua ac tanta zizania in hoc agro Domini? Quæ Vos post meum discessum, paternamque valedictionem egeritis, non dico; ipsi scitis, ac Deo, & nobis rationem olim reddetis; quid aliqui Vestrum egerint, etiam alii, prohi dolor, cum scandalo sciunt, & ad audientiam Nostram pervenit: Ecce tertio hoc venio ad vos: In ore duorum vel trium testium stabit omne verbum. Prædico, & prædixi præfens, & nunc absens, iis, qui ante peccaverunt, & cæteris omnibus, quoniam si venero iterum non parcam.

Sed inquiramus parum causas, Dilectissimi, cur aliqui vestrum necdum ignem illum divini, proximique zeli conceperint, & necdum ardere incipiant: scitis ad ignem materiale excitandum, requiri applicationem illius ad materiam, vel materiæ ad illum, & quidem non perfunctoriè, sed materiæ proportionatam, ad tempus, ut ignem concipere possit; nec non materiæ siccitatem seu dispositionem, ut scilicet omni humiditate careat; hoc planè ad illum ignem zeli in corde nostro accendendum requiritur: In illo defectus non est ullus, paratus est semper agere in nos, ut etiam Christus Dominus testatus est. Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut ardeat? Quod ergo in nobis non ardeat, materiæ

2 ad Ti.
mosh. 3.

2 Pet. 1.
13.

Ibid. 15.

1 Theff. 4.

2 Cor. 13.
ver. 11.